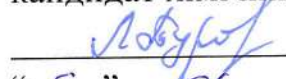

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
і міжнародної діяльності

Карпатського національного університету
імені Василя Стефаника

кандидат хімічних наук, доцент

 Лілія ТУРОВСЬКА
“ 5 ” 06 2026 р.

ВИТЯГ

з протоколу № 01 від 03 червня 2026 р. фахового семінару
кафедри економічної кібернетики економічного факультету
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

ПРИСУТНІ:

- з кафедри економічної кібернетики

1. Дмитришин Леся Ігорівна – доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економічної кібернетики – голова семінару;

2. Кушнір Олександр Сергійович – кандидат економічних наук, старший
викладач кафедри економічної кібернетики – секретар;

3. Буртняк Іван Володимирович – доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економічної кібернетики – член семінару;

4. Благун Іван Семенович – доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економічної кібернетики, гарант ОНП 051 Економіка;

5. Пілько Андрій Дмитрович – кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри економічної кібернетики – член семінару;

6. Русин Роман Семенович – кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри економічної кібернетики – член семінару;

- з кафедри фінансів

7. Левандівський Омелян Тарасович – доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів – член семінару;

8. Щур Роман Іванович – доктор економічних наук, професор, професор
кафедри фінансів – член семінару;

- з кафедри менеджменту і маркетингу

9. Зварич Олена Ігорівна – доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і оподаткування – член семінару;

- з кафедри обліку і оподаткування

10. Лещук Галина Василівна – доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку і оподаткування – член семінару;

З присутніх – 7 докторів наук та 3 кандидатів наук – фахівці за профілем
представленої дисертації.

Головуюча на фаховому семінарі – доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри економічної кібернетики.

СЛУХАЛИ:

1. Результати дисертаційної роботи аспіранта Ходана Максима Анатолійовича, аспіранта IV року навчання денної контрактної форми навчання за спеціальністю 051 Економіка на тему «Місцеві бюджети як драйвер розвитку економіки територіальних громад у воєнний час», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка. Науковим керівником затверджено доктора економічних наук, професора, професора кафедри економічної кібернетики Карпатського національного університету імені Василя Стефаника Буртняка Івана Володимировича.

2. Виступ аспіранта (до 20 хв.).

Ходан Максим Анатолійович Добрий день шановні присутні, дозвольте ознайомити вас з результатами проведеного дослідження на тему: Місцеві бюджети як драйвер розвитку економіки територіальних громад у воєнний час.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що в умовах повномасштабної війни роль територіальних громад суттєво зросла, оскільки саме на місцевому рівні забезпечується функціонування критичної інфраструктури, підтримка населення, внутрішньо переміщених осіб та місцевої економіки. У зв'язку з цим особливого значення набуває дослідження бюджету як ключового інструменту забезпечення фінансової стійкості та розвитку територіальних громад (**Плакат №1**).

У роботі бюджет територіальної громади розглядається не лише як система доходів і видатків, а як комплексний механізм адаптації громади до зовнішніх викликів. Ми виходимо з того, що ефективність функціонування бюджету визначається не тільки обсягом фінансових ресурсів, а й рівнем суспільної довіри, якістю взаємодії між владою та громадою, а також особливостями просторового розташування території (**Плакат №2**).

Актуальність теми також підтверджується тим, що війна спричинила зміну парадигми функціонування територіальних громад – від моделей сталого розвитку до моделей виживання та адаптації. У ході дослідження нами встановлено, що стійкість територіальних громад дедалі більше визначається рівнем фінансової автономії, здатністю швидко реагувати на нові виклики та ефективно використовувати бюджетні ресурси. Окрему увагу приділено ролі соціальної згуртованості та партнерства між владою, бізнесом, волонтерським сектором і громадськістю (**Плакат №3**).

Об'єктом дослідження визначено процеси формування та використання ресурсів місцевих бюджетів як інституційної основи забезпечення життєдіяльності територіальних громад в умовах війни. Предметом дослідження виступають фінансово-економічні відносини, механізми управління та інструменти бюджетної політики, спрямовані на забезпечення фінансової автономії, стійкості та адаптації територіальних громад до воєнних викликів (**Плакат №4**).

Метою дослідження є наукове обґрунтування теоретико-методичних засад та розроблення практичних рекомендацій щодо перетворення бюджету територіальної громади на ефективний драйвер економічного розвитку в умовах

війни. Для досягнення поставленої мети сформовано комплекс взаємопов'язаних завдань, які охоплюють теоретичні, аналітичні та прикладні аспекти функціонування бюджетів територіальних громад (**Плакати №5**).

Для реалізації поставленої мети було визначено систему наукових завдань, виконання яких дозволило сформувати цілісне бачення ролі бюджету у забезпеченні стійкості територіальних громад, оцінити наслідки воєнних викликів для місцевих фінансів, провести економетричний аналіз впливу війни на бюджети громад та розробити практичні рекомендації щодо підвищення їх фінансової спроможності (**Плакати №6**).

У результаті виконання першого завдання нами удосконалено підхід до трактування бюджету територіальної громади як багатовимірної системи, яка поєднує фіскальний, соціальний, інституційний та просторовий виміри. Доведено, що в умовах війни бюджет виконує не лише функцію фінансового забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування, а й виступає інструментом адаптації громади до зовнішніх шоків та забезпечення її життєздатності. Обґрунтовано, що ефективність бюджету залежить не лише від обсягу ресурсів, а й від рівня довіри населення, потреб громади та безпекового середовища (**Плакати №7**).

У результаті виконання другого завдання запропоновано комплексний підхід до оцінювання фінансового здоров'я територіальної громади на основі аналізу структури доходів, рівня трансфертної залежності, податкового потенціалу та показників у розрахунку на одного мешканця. Проведене дослідження показало, що Львівська міська територіальна громада характеризується вищим рівнем фінансової автономії та нижчою залежністю від міжбюджетних трансфертів порівняно з Івано-Франківською громадою (**Плакати №8**).

Під час аналізу бюджетів територіальних громад у 2017–2024 роках встановлено, що війна вплинула не лише на абсолютні показники бюджетів, а й суттєво змінила структуру доходів та видатків. Отримані результати свідчать про те, що фінансова стійкість громади визначається не стільки обсягом коштів, скільки здатністю адаптувати бюджетну політику до нових умов функціонування та оперативно реагувати на кризові виклики (**Плакати №9**).

Для оцінювання впливу воєнних чинників на доходи бюджету Львівської міської територіальної громади нами побудовано економетричну модель, яка включала трансферти, середню заробітну плату, валютний курс та воєнні змінні. Результати моделювання підтвердили статистично значущий вплив трансфертів і середньої заробітної плати на формування доходної частини бюджету. Проведений тест Чоу підтвердив наявність структурного зламу після початку повномасштабного вторгнення, що свідчить про зміну механізмів формування бюджетних ресурсів громад (**Плакати №10**).

У роботі поглиблено підхід до розуміння бюджетної стійкості через виділення двох її складових – фіскальної та адаптивної. Доведено, що в умовах війни визначальне значення має не лише здатність громади забезпечувати поточне фінансування своїх потреб, а й можливість швидко змінювати бюджетні пріоритети відповідно до нових викликів та потреб населення (**Плакати №11**).

На основі порівняльного аналізу бюджетів Львова та Харкова нами виділено дві моделі бюджетної поведінки територіальних громад в умовах війни

– модель адаптації та модель виживання. Встановлено, що тилові громади використовують бюджет для підтримки економічної активності та інтеграції внутрішньо переміщених осіб, тоді як прифронтові громади змушені концентрувати ресурси на забезпеченні базових потреб населення та ліквідації наслідків руйнувань (**Плакат №12**).

Узагальнення результатів дослідження дозволило дійти висновку, що в умовах війни формуються різні траєкторії розвитку територіальних громад залежно від рівня безпекових ризиків, інтенсивності міграційних процесів та можливостей залучення фінансових ресурсів. Доведено, що ефективність бюджетної політики безпосередньо залежить від здатності громади адаптувати власні фінансові механізми до конкретних умов функціонування (**Плакат №13**).

Важливу увагу приділено ролі соціальних інститутів у забезпеченні фінансової стійкості територіальних громад. Проведений аналіз показав, що рівень довіри населення до волонтерських, громадських, релігійних та військових інституцій залишається вищим, ніж до органів місцевого самоврядування. У зв'язку з цим нами вперше запропоновано механізм залучення соціальних інститутів до бюджетного процесу як інструмент підвищення прозорості бюджетних рішень, довіри населення та ефективності використання бюджетних ресурсів (**Плакат №14**).

У межах дослідження проаналізовано розвиток бюджетів участі в Україні. Встановлено, що до початку повномасштабної війни в більшості регіонів спостерігалось поступове збільшення обсягів фінансування громадських ініціатив. Після 2022 року відбулося скорочення фінансування багатьох програм бюджету участі через переорієнтацію ресурсів на потреби безпеки та оборони, однак окремі громади змогли адаптувати цей інструмент до нових умов функціонування (**Плакат №15**).

За результатами проведеного дослідження нами розроблено концепцію воєнного партисипативного бюджетування. Запропонований підхід передбачає трансформацію класичного бюджету участі відповідно до потреб воєнного часу, включаючи пріоритетність проєктів у сфері безпеки, цивільного захисту та підтримки ветеранів, скорочення тривалості бюджетних циклів і запровадження окремого військового контуру для спеціалізованих проєктів (**Плакат №16**).

На основі отриманих результатів сформовано практичні рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості територіальних громад. Запропоновано розглядати бюджет не лише як інструмент фінансування поточних потреб, а як механізм інвестування у людський капітал, критичну інфраструктуру та післявоєнне відновлення територій. Обґрунтовано необхідність формування довгострокових бюджетних стратегій розвитку громад (**Плакат №17**).

У межах дослідження удосконалено теоретичні та методичні підходи до аналізу бюджетів територіальних громад. Зокрема, удосконалено трактування бюджету як багатовимірної системи, розвинуто підходи до оцінювання фінансового здоров'я громади та запропоновано аналітичний підхід до оцінки впливу війни на механізми формування бюджетних доходів (**Плакат №18**).

Подальшого розвитку набули концепція бюджетної стійкості через поєднання фіскального та адаптивного вимірів, методологія виявлення структурних змін у бюджетній системі за допомогою тесту Чоу, а також підходи до типологізації моделей бюджетної поведінки територіальних громад в умовах

війни. Отримані результати дозволяють більш глибоко пояснювати особливості функціонування громад у кризових умовах (**Плакат №19**).

На завершення представлено результати, отримані вперше в межах дисертаційного дослідження. До них належить розроблення механізму воєнного партисипативного бюджету та механізму залучення соціальних інститутів до бюджетного процесу територіальних громад. Доведено, що поєднання інструментів громадської участі із залученням волонтерських, релігійних, освітніх, бізнесових та військових інституцій створює додаткові можливості для підвищення ефективності бюджетної політики, зміцнення суспільної довіри та забезпечення стійкого розвитку територіальних громад в умовах війни (**Плакат №20**).

Доповідь завершена. Дякую за увагу.

3. Запитання до аспіранта по темі дисертації ставили:

1. Пілько Андрій Дмитрович – к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики;
2. Русин Роман Семенович – к.е.н., доцент, доцент кафедри економічної кібернетики;
3. Щур Роман Іванович – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів.
4. Благун Іван Семенович – д.е.н., професор, професор кафедри економічної кібернетики, гарант ОНП 051 Економіка;
5. Левандівський Омелян Тарасович – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів – член семінару;
6. Кушнір Олександр Сергійович – к.е.н., старший викладач кафедри економічної кібернетики;
7. Лещук Галина Василівна – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування;
8. Зварич Олена Ігорівна – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування.

До доповіді було задано 16 запитань, на які здобувач дав правильні та ґрунтовні відповіді.

4. Виступи членів семінару (6 осіб):

Щур Роман Іванович – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів (рецензент), відзначив, що наукові положення, висновки та рекомендації, які представлені у дисертації, мають відігравати важливе значення як у теоретичному, так і в практичному аспектах. Робота Ходана Максима Анатолійовича на тему «Місцеві бюджети як драйвер розвитку економіки територіальних громад у воєнний час» присвячена актуальній науково-практичній проблемі забезпечення фінансової стійкості та розвитку територіальних громад в умовах воєнних викликів.

У дисертації обґрунтовано новий підхід до розуміння місцевого бюджету як багатовимірної системи, що поєднує фіскальну, соціальну, інституційну та просторову складові. Автором проведено комплексний аналіз функціонування бюджетів територіальних громад в умовах децентралізації та повномасштабної війни, розроблено підходи до оцінювання фінансової спроможності громад,

досліджено структурні трансформації доходів і видатків місцевих бюджетів, а також здійснено економетричне моделювання впливу воєнних чинників на формування бюджетних ресурсів.

Особливу увагу заслуговують результати щодо поглиблення теоретичних засад бюджетної стійкості територіальних громад, розроблення типології моделей бюджетної поведінки («адаптації» та «виживання»), а також запропонована концепція воєнного партисипативного бюджету та механізм залучення інститутів громадянського суспільства до бюджетного процесу. Отримані результати мають не лише наукову новизну, але й значну практичну цінність для органів місцевого самоврядування при формуванні бюджетної політики в умовах війни та післявоєнного відновлення.

Разом із тим, при загальній позитивній оцінці дисертаційної роботи доцільно висловити окремі зауваження та побажання дискусійного характеру.

По-перше, у розділі 2 роботи при порівняльному аналізі бюджетів Львівської та Івано-Франківської територіальних громад доцільно було б більш детально обґрунтувати критерії вибору саме цих громад як базових об'єктів дослідження та показати можливість екстраполяції отриманих висновків на інші територіальні громади України.

По-друге, у підрозділі, присвяченому економетричному моделюванню впливу воєнних чинників на доходи бюджету, доцільно було б ширше висвітлити результати перевірки моделі на мультиколінеарність та стійкість отриманих коефіцієнтів, що дозволило б ще повніше підтвердити достовірність одержаних результатів.

По-третє, запропонована автором концепція воєнного партисипативного бюджету має значний практичний потенціал, однак у роботі доцільно було б більш детально розкрити механізми її нормативно-правового впровадження в діяльність органів місцевого самоврядування.

Водночас зазначені зауваження мають рекомендаційний характер, не знижують наукової цінності проведеного дослідження та не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Дисертація Ходана Максима Анатолійовича на тему «Місцеві бюджети як драйвер розвитку економіки територіальних громад у воєнний час», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка», є завершеною самостійною науковою працею, містить нові науково обґрунтовані результати, характеризується належним рівнем наукової новизни, теоретичного та практичного значення, а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Левандівський Омелян Тарасович – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, зазначив, що дисертаційна робота Ходана Максима Анатолійовича присвячена актуальній проблемі забезпечення фінансової стійкості територіальних громад в умовах воєнних викликів та пошуку ефективних механізмів використання місцевих бюджетів як інструменту розвитку місцевої економіки.

Серед результатів дослідження, що мають теоретичну цінність, варто виокремити удосконалення наукових підходів до трактування місцевого бюджету як багатовимірної системи, що поєднує фіскальну, соціальну,

інституційну та просторову складові. Значний науковий інтерес становить також розвиток підходів до оцінювання бюджетної стійкості територіальних громад через поєднання фіскального та адаптивного вимірів, що дозволяє комплексніше оцінювати спроможність громад функціонувати в умовах невизначеності та кризових явищ. Особливої уваги заслуговує використання економетричного інструментарію для дослідження впливу воєнних чинників на формування бюджетних доходів територіальних громад. Застосування регресійного аналізу та тесту Чоу дозволило автору не лише оцінити роль окремих економічних факторів, а й статистично підтвердити наявність структурного зламу у механізмах формування бюджетних ресурсів після початку повномасштабного вторгнення. Отримані результати розширюють методологічні можливості дослідження місцевих фінансів в умовах системних криз.

Практичне значення дисертаційної роботи полягає у розробленні рекомендацій щодо підвищення фінансової стійкості територіальних громад, удосконалення бюджетної політики, залучення інститутів громадянського суспільства до бюджетного процесу та впровадження механізмів воєнного партисипативного бюджетування. Запропоновані підходи можуть бути використані органами місцевого самоврядування під час формування стратегій розвитку громад та реалізації програм повоєнного відновлення територій.

За змістом, структурою та логікою викладення матеріалу дисертаційна робота відповідає встановленим вимогам до наукових досліджень такого рівня. Автором чітко визначено мету, об'єкт, предмет та завдання дослідження, які повністю реалізовані у процесі виконання роботи. Виклад матеріалу характеризується послідовністю, належним рівнем аргументації та обґрунтованістю отриманих висновків.

Дисертаційна робота є завершеним самостійним науковим дослідженням, виконаним на належному теоретичному та методичному рівнях, містить елементи наукової новизни та практичної значущості, а її результати становлять вагомий внесок у розвиток теорії та практики управління фінансами територіальних громад в умовах війни та повоєнного відновлення.

Лещук Галина Василівна – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування, відзначила, що в умовах повномасштабної війни особливого значення набуває забезпечення фінансової спроможності територіальних громад, оскільки саме на місцевому рівні вирішуються питання підтримки населення, внутрішньо переміщених осіб, функціонування соціальної інфраструктури та забезпечення базових умов життєдіяльності. Від ефективності управління бюджетними ресурсами значною мірою залежить не лише економічна стійкість окремих громад, а й здатність держави загалом протистояти довготривалим кризовим викликам. Саме дослідженню зазначеної проблематики присвячена дисертаційна робота Ходана Максима Анатолійовича, метою якої є розроблення теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо посилення ролі місцевих бюджетів як драйверів розвитку економіки територіальних громад в умовах війни.

До найбільш вагомих результатів проведеного дослідження, які характеризуються науковою новизною, доцільно віднести удосконалення підходів до оцінювання фінансового здоров'я територіальних громад на основі

комплексного аналізу показників бюджетної автономії, трансфертної залежності та доходів у розрахунку на одного мешканця. Запропонований підхід дозволяє здійснювати більш об'єктивну оцінку фінансової спроможності громад та враховувати особливості їх функціонування в умовах воєнного стану.

Науковий інтерес становить також розвиток концепції бюджетної стійкості територіальних громад через виокремлення її фіскальної та адаптивної складових. Автором обґрунтовано, що в сучасних умовах ефективність бюджетної політики визначається не лише обсягом наявних ресурсів, а й здатністю громади оперативно змінювати бюджетні пріоритети відповідно до нових викликів та потреб населення.

Заслужують на увагу результати дослідження, пов'язані із формуванням механізму залучення інститутів громадянського суспільства до бюджетного процесу. Запропонований підхід базується на активній участі волонтерських, громадських, релігійних, освітніх та інших суспільних інституцій у визначенні бюджетних пріоритетів, що сприяє підвищенню рівня довіри до органів місцевого самоврядування та ефективності використання бюджетних коштів.

Практичну цінність має запропонована концепція воєнного партисипативного бюджету, яка адаптує класичні інструменти громадської участі до умов воєнного часу та орієнтує їх на підтримку безпеки, цивільного захисту, реабілітації ветеранів та відновлення територій. Реалізація таких підходів створює додаткові можливості для зміцнення фінансової стійкості громад і забезпечення їх повоєнного розвитку.

Загалом дисертаційна робота характеризується високим рівнем теоретичного опрацювання проблематики, логічністю побудови, належним рівнем обґрунтування висновків та практичною спрямованістю отриманих результатів. Робота є завершеним самостійним науковим дослідженням, що містить нові наукові положення та має важливе значення для подальшого розвитку теорії і практики управління місцевими фінансами та розвитку територіальних громад України.

Зварич Олена Ігорівна – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування відзначила, що дисертаційна робота Ходана Максима Анатолійовича присвячена актуальним питанням забезпечення фінансової стійкості та розвитку територіальних громад в умовах воєнних викликів. Дослідження виконано на належному теоретичному та методичному рівнях і спрямоване на вирішення важливої науково-практичної проблеми підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів територіальних громад.

Зазначила, що основні положення, висновки та рекомендації, наведені в дисертації, є належним чином обґрунтованими. Достовірність отриманих результатів підтверджується використанням широкого кола наукових джерел, нормативно-правових актів, офіційних статистичних даних, матеріалів Міністерства фінансів України та органів місцевого самоврядування.

Позитивної оцінки заслуговує використання автором комплексного підходу до дослідження, який поєднує методи економічного, статистичного, порівняльного та економетричного аналізу. Це дозволило не лише дослідити тенденції розвитку бюджетів територіальних громад, але й виявити структурні зміни у механізмах формування їх доходів під впливом воєнних факторів.

Окремо слід відзначити логічність побудови дисертаційної роботи, послідовність викладення матеріалу та взаємозв'язок між поставленими завданнями, проведенням аналізом і сформульованими висновками. Отримані результати мають як наукову, так і практичну цінність та можуть бути використані при вдосконаленні бюджетної політики територіальних громад в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

Кушнір Олександр Сергійович – к.е.н., старший викладач кафедри економічної кібернетики, секретар семінару, відзначив, що подана дисертаційна робота Ходана Максима Анатолійовича відповідає встановленим вимогам до наукових досліджень такого рівня та містить усі необхідні структурні елементи. Робота характеризується логічною побудовою, чіткою структурою та послідовним викладом матеріалу.

Позитивно оцінено використання сучасного аналітичного інструментарію, зокрема економетричного моделювання та статистичних методів аналізу, що дозволило автору обґрунтовано дослідити вплив воєнних чинників на формування бюджетів територіальних громад. Виклад матеріалу є науково аргументованим, а між окремими розділами дисертації простежується логічний взаємозв'язок.

Загалом дисертаційна робота справляє позитивне враження як завершене самостійне дослідження, у якому поєднано теоретичний аналіз, практичні розробки та сучасні методи наукового пізнання.

Благу́н Іван Семенович – д.е.н., професор, декан економічного факультету, гарант ОНП 051 Економіка, зазначив що теоретичною та методологічною базою дослідження є праці вітчизняних та зарубіжних учених з питань функціонування місцевих фінансів, бюджетної децентралізації, фінансової стійкості територіальних громад, розвитку громадянського суспільства та управління бюджетними ресурсами в умовах кризових явищ і воєнних викликів.

У дисертації використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів дослідження, зокрема: методи аналізу та синтезу – для узагальнення теоретичних підходів до трактування місцевого бюджету та бюджетної стійкості територіальних громад; системний підхід – для дослідження бюджету як багатовимірної системи, що поєднує фіскальні, соціальні, інституційні та просторові характеристики; методи порівняльного аналізу – для оцінювання особливостей функціонування бюджетів Львівської, Івано-Франківської та Харківської територіальних громад; статистичні методи – для аналізу динаміки та структури доходів і видатків місцевих бюджетів; економетричні методи, зокрема регресійний аналіз та тест Чоу, – для оцінювання впливу воєнних чинників на формування бюджетних ресурсів та виявлення структурних змін у фінансових процесах після початку повномасштабної війни; графічні та табличні методи – для візуалізації результатів дослідження.

Інформаційну базу дослідження становлять законодавчі та нормативно-правові акти України, офіційні дані Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, інформаційно-аналітичної системи «Open Budget», матеріали органів місцевого самоврядування, бюджетна та фінансова звітність

територіальних громад, результати соціологічних досліджень, наукові публікації вітчизняних і зарубіжних учених, а також власні аналітичні розрахунки автора.

5. Виступ наукового керівника д.е.н., проф. **Буртняка Івана Володимировича**, який відзначив, що Ходан Максим Анатолійович у 2018 році закінчив Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича і отримав ступінь магістра за спеціальністю «Фінанси, банківська справа і страхування». У 2022 році вступив до аспірантури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за спеціальністю 051 «Економіка». Упродовж навчання в аспірантурі здобувач повністю виконав індивідуальний навчальний план та освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії за спеціальністю 051 «Економіка».

За час навчання Максим Анатолійович продемонстрував високий рівень теоретичної підготовки, здатність до самостійної науково-дослідної роботи та вміння працювати з великими масивами статистичної інформації. У процесі виконання дисертаційного дослідження здобувач опанував сучасні методи економічного аналізу та економетричного моделювання, успішно застосував їх для дослідження проблем фінансової стійкості територіальних громад в умовах воєнних викликів.

Науковий керівник підкреслив, що Ходан Максим Анатолійович сформувався як самостійний дослідник, здатний ставити та вирішувати складні наукові завдання, обґрунтовувати власні наукові підходи та формулювати практичні рекомендації. Результати проведеного дослідження характеризуються науковою новизною, мають теоретичне значення для розвитку науки про місцеві фінанси та практичну цінність для органів місцевого самоврядування в умовах війни та повоєнного відновлення територій.

6. В обговоренні дисертаційної роботи взяли участь: д.е.н., проф. Буртняк І.В., д.е.н., проф. Дмитришин Л.І., д.е.н., проф. Щур Р.І., д.е.н., проф. Благун І. С., д.е.н., проф. Лещук Г. В., проф. Левандівський О.Т.

Заслухавши публічну презентацію наукових результатів дисертації Ходана Максима Анатолійовича та обговоривши її на фаховому семінарі кафедри економічної кібернетики економічного факультету Карпатського національного університету імені Василя Стефаника, прийнято наступні висновки щодо дисертації «Місцеві бюджети як драйвер розвитку економіки територіальних громад у воєнний час».

7. Висновок про перевірку дисертації та наукових публікацій аспіранта на виявлення порушення академічної доброчесності.

УХВАЛИЛИ:

ПРИЙНЯТИ такий висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

ВИСНОВОК

**наукового фахового семінару кафедри економічної кібернетики
економічного факультету Карпатського національного університету імені
Василя Стефаника про наукову новизну, теоретичне та практичне
значення результатів дисертації «Місцеві бюджети як драйвер розвитку
економіки територіальних громад у воєнний час» 051 Економіка (галузь
знань 05 Соціальні та поведінкові науки)**

1. Актуальність теми дослідження. Реформа децентралізації в Україні суттєво посилила роль територіальних громад як базових суб'єктів місцевого розвитку, надавши їм ширші повноваження та фінансові ресурси для самостійного вирішення питань соціально-економічного розвитку територій. Водночас повномасштабна війна створила безпрецедентні виклики для функціонування територіальних громад, які сьогодні виконують ключову роль у забезпеченні життєдіяльності населення, підтримці внутрішньо переміщених осіб, функціонуванні критичної інфраструктури, організації соціального захисту та відновленні місцевої економіки.

У сучасних умовах саме територіальні громади стали основою стійкості держави, а їх фінансова спроможність безпосередньо впливає на здатність ефективно реагувати на воєнні виклики та забезпечувати розвиток територій. Війна продемонструвала суттєву диференціацію між громадами залежно від їхнього географічного розташування, демографічних особливостей, структури економіки та рівня бюджетної автономії. У зв'язку з цим особливої актуальності набувають питання оцінювання фінансової стійкості територіальних громад, виявлення нових моделей їх бюджетної поведінки, аналізу трансформації доходів і видатків місцевих бюджетів, а також розроблення ефективних механізмів залучення громадськості до управління місцевими фінансами.

Особливого значення набуває дослідження місцевого бюджету не лише як фінансового плану, а як інструменту забезпечення адаптивності, економічної активності та довгострокового розвитку територіальних громад в умовах війни та повоєнного відновлення. Саме від ефективності бюджетної політики значною мірою залежить здатність громад підтримувати економічну активність, забезпечувати якісні публічні послуги та формувати передумови для подальшого розвитку територій.

Тому тема дисертаційної роботи **Ходана Максима Анатолійовича** «Місцеві бюджети як драйвер розвитку економіки територіальних громад у воєнний час» є надзвичайно актуальною як з наукової, так і з практичної точки зору, а поставлена мета дослідження відповідає сучасним потребам розвитку територіальних громад України в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота Ходана Максима Анатолійовича виконана відповідно до наукових напрямів досліджень кафедри економічної кібернетики Карпатського національного університету імені Василя Стефаника та пов'язана з проблематикою розвитку місцевих фінансів, бюджетної децентралізації та забезпечення фінансової спроможності територіальних громад.

Тема дисертаційного дослідження відповідає сучасним науковим пріоритетам у сфері розвитку територіальних громад, удосконалення механізмів управління місцевими фінансами та підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів в умовах воєнних викликів.

Особисто здобувачем у межах виконання наукового дослідження здійснено комплексний аналіз фінансової спроможності територіальних громад, досліджено структурні трансформації доходів і видатків місцевих бюджетів в умовах війни, проведено економетричне оцінювання впливу воєнних чинників на формування бюджетних ресурсів громад, а також розроблено практичні рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості територіальних громад, розвитку механізмів воєнного партисипативного бюджетування та залучення інститутів громадянського суспільства до бюджетного процесу.

3. Наукова новизна. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. До основних наукових результатів проведеного дослідження варто віднести наступні:

- поглиблено теоретичні засади дослідження місцевого бюджету як багатовимірної системи, що поєднує фіскальну, соціальну, інституційну та просторову складові та визначає спроможність територіальних громад забезпечувати власний розвиток в умовах воєнних викликів;

- удосконалено методичний підхід до оцінювання фінансової спроможності територіальних громад на основі комплексного аналізу показників бюджетної автономії, трансфертної залежності та обсягів доходів у розрахунку на одного мешканця;

- проведено аналіз динаміки та структурних трансформацій доходів і видатків бюджетів територіальних громад у процесі децентралізації та в умовах повномасштабної війни;

- здійснено економетричне моделювання впливу воєнних чинників на формування бюджетних ресурсів територіальних громад та статистично підтверджено наявність структурного зламу у механізмах формування бюджетних доходів після 2022 року;

- розвинено науковий підхід до трактування бюджетної стійкості територіальних громад шляхом виокремлення її фіскальної та адаптивної складових;

- обґрунтовано типологію моделей бюджетної поведінки територіальних громад в умовах війни, зокрема модель «адаптації» для тилових громад та модель «виживання» для прифронтових територій;

- запропоновано механізм залучення інститутів громадянського суспільства до бюджетного процесу територіальних громад на основі взаємодії органів місцевого самоврядування, волонтерських, громадських, релігійних, освітніх та інших суспільних інституцій;

- розроблено концепцію воєнного партисипативного бюджету як інструменту участі мешканців у визначенні бюджетних пріоритетів у сферах безпеки, цивільного захисту, підтримки ветеранів та відновлення територій;

- сформовано практичні рекомендації щодо вдосконалення бюджетної політики територіальних громад, підвищення їх фінансової стійкості та забезпечення ефективного використання бюджетних ресурсів у процесі повоєнного відновлення.

Особистий внесок здобувача полягає у самостійному виконанні всіх етапів дослідження: формуванні теоретико-методичних положень, проведенні аналізу фінансової спроможності територіальних громад, побудові економетричних моделей, узагальненні результатів дослідження, розробленні наукових положень, висновків та практичних рекомендацій щодо підвищення ролі місцевих бюджетів у забезпеченні розвитку територіальних громад в умовах війни.

4. Теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Наукові положення, висновки та рекомендації, наведені у дисертації, мають як теоретичну, так і практичну цінність. Отримані здобувачем результати є внеском у розвиток теорії та практики управління місцевими фінансами, забезпечення фінансової стійкості територіальних громад та вдосконалення бюджетної політики в умовах воєнних викликів.

Серед результатів дослідження, що мають теоретичне значення, варто виокремити поглиблення наукових підходів до розуміння місцевого бюджету як багатовимірної системи, розвиток концепції бюджетної стійкості територіальних громад через виокремлення її фіскальної та адаптивної складових, а також обґрунтування моделей бюджетної поведінки територіальних громад в умовах війни.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості використання запропонованих методичних підходів та рекомендацій органами місцевого самоврядування для оцінювання фінансової спроможності територіальних громад, удосконалення бюджетного планування, розвитку механізмів громадської участі та підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів. Розроблені рекомендації можуть бути використані при формуванні програм розвитку територіальних громад, розробленні заходів із забезпечення фінансової стійкості та реалізації стратегій повоєнного відновлення територій. Окремі результати дослідження використовуються у навчальному процесі та науковій діяльності, що підтверджується відповідними документами про впровадження.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру. Проблематика функціонування місцевих бюджетів, фінансової спроможності територіальних громад, міжбюджетних відносин та бюджетної децентралізації знайшла широке відображення у працях вітчизняних науковців, зокрема В. Андрущенка, В. Базилевича, Є.О. Балацького, С. Буковинського, А. Буряченка, О. Василика, І.В. Запатріної, Л.М. Іванової, О.В. Кальмук, О. Кириленко, О. Ковалюка, В. Кравченка, І.В. Луніної, М.П. Мельника, П.В. Мельника, С. Михайленка, Л.І. Новосельської, Ц.Г. Огонь, В. Опаріна, В.М. Опаріна, В.І. Островецького, Ю.В. Пасічника, Л.Д. Сафонової, О. Тищенко та С.І. Юрія.

Разом з тим, сучасні умови воєнного стану зумовлюють необхідність подальшого дослідження питань фінансової стійкості територіальних громад, трансформації структури доходів і видатків місцевих бюджетів, адаптації бюджетної політики до воєнних викликів, а також формування нових механізмів взаємодії органів місцевого самоврядування та інститутів громадянського суспільства у бюджетному процесі.

Недостатньо дослідженими залишаються питання кількісного оцінювання

впливу війни на фінансову спроможність територіальних громад, розроблення адаптивних моделей бюджетної поведінки громад залежно від рівня безпекових ризиків, удосконалення механізмів партисипативного бюджетування в умовах війни та обґрунтування напрямів підвищення ролі місцевих бюджетів як драйверів розвитку економіки територіальних громад. Саме необхідність вирішення зазначених проблем зумовила вибір теми дисертаційного дослідження Ходана Максима Анатолійовича.

6. Використання результатів роботи. Практичне значення результатів дисертаційної роботи підтверджується їх впровадженням у практичну діяльність органів місцевого самоврядування та у навчальний процес закладу вищої освіти. Зокрема, окремі результати дослідження використано у діяльності Департаменту фінансової політики Львівської міської ради, що підтверджується довідкою про впровадження №2202-вих-27690 від 02.03.2026. Розроблені автором методичні підходи застосовуються під час аналізу дохідної та видаткової частин бюджету територіальної громади, оцінювання ефективності бюджетного планування та розвитку механізмів партисипативного бюджетування.

Крім того, результати дисертаційного дослідження впроваджено у навчальний процес Центральноукраїнського інституту ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом», що підтверджується довідкою №22 від 16.02.2026. Матеріали дослідження використовуються при викладанні дисципліни «Бюджетна система України» та під час вивчення питань функціонування місцевих бюджетів, фінансової децентралізації та розвитку територіальних громад.

Таким чином, результати дисертаційної роботи мають вагоме практичне значення, знайшли практичне застосування та підтверджені відповідними документами про впровадження.

7. Особиста участь автора полягає в одержанні наукових та практичних результатів, викладених у дисертаційній роботі «Місцеві бюджети як драйвер розвитку економіки територіальних громад у воєнний час». Дисертаційна робота виконана на кафедрі економічної кібернетики Карпатського національного університету імені Василя Стефаника під науковим керівництвом доктора економічних наук, професора Буртняка Івана Володимировича.

Робота є результатом самостійних наукових досліджень Ходана Максима Анатолійовича. Автором особисто здійснено постановку та вирішення основних завдань дослідження, проведено аналіз фінансової спроможності територіальних громад, виконано економетричне моделювання впливу воєнних чинників на формування бюджетних ресурсів, обґрунтовано наукові положення, сформульовано висновки та розроблено практичні рекомендації щодо підвищення ролі місцевих бюджетів у забезпеченні розвитку територіальних громад в умовах війни.

8. Перелік публікацій за темою дисертації. За результатами дослідження автором опубліковано 8 наукових праць, серед них: 8 наукових статей

Публікації достатньою мірою розкривають основні положення дисертації, які виносяться на захист, висвітлюють елементи наукової новизни отриманих результатів. Публікації відповідають встановленим вимогам, в них визначено наукові задачі, методи їх вирішення й описано отримані наукові результати.

*Статті, які індексуються у міжнародних наукометричних базах
даних категорії А*

1. Maksym Khodan and Ivan Burtnyak (2025). Local budgets in Ukraine during wartime: Challenges, adaptation strategies, and the role of participatory budgeting. *Public and Municipal Finance*, 14(4), 77-93.

DOI: 10.21511/pmf.14(4).2025.06

URL: <https://businessperspectives.org/index.php/journals/public-and-municipal-finance/issue-505/local-budgets-in-ukraine-during-wartime-challenges-adaptation-strategies-and-the-role-of-participatory-budgeting>

Статті у наукових фахових виданнях України:

2. Ходан М., «Дохідна спроможність місцевих бюджетів як фактор розвитку територіальних громад в умовах війни», с.3021-3031, №5(25) 2026: «Суспільство та національні інтереси»: журнал.

DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5\(25\)-2189-2201](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5(25)-2189-2201)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sni/article/view/42960>

3. Ходан М., «Особливості фінансування розбудови територіальних громад в умовах війни», с.2189-2201, №5(22) 2026: «Національні інтереси України»: науково-практичний журнал.

DOI: [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-5\(22\)-3021-3031](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2026-5(22)-3021-3031)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/niu/article/view/43670>

4. Ходан М., «Фінансові аспекти розвитку територіальних громад в умовах війни», с.5366-5376, №5(57) 2026: «Наукові інновації та передові технології» Державне управління, економіка, право, педагогіка, психологія: журнал.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-5\(57\)-5365-5376](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-5(57)-5365-5376)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/issue/view/463>

5. Буртняк, І., & Ходан, М. (2025). Місцеві бюджети у воєнний час: можливості співпраці держави та соціальних інститутів. *Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*, 348(6), 363-369.

DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-53>

URL: <https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/2418>

6. Буртняк І.В., Ходан М.А., “Виклики партисипативного бюджетування: комплексний огляд”, с.301-308, № 8(38) (2023): Наукові перспективи.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8\(38\)-301-308](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-8(38)-301-308)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/6055>

7. Буртняк І.В., Ходан М.А., “Партисипативне бюджетування в умовах війни: реальність та виклики”, с.511-519, № 11(53) (2024): Наукові перспективи.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11\(53\)-511-519](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2024-11(53)-511-519)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/17112>

8. Буртняк, І., & Ходан, М. (2025). Бюджетна стійкість та адаптація міських фінансів у період війни: аналіз Львова та Харкова. Економіка та суспільство, (79).

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-79-61>

URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/6697>

1. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати. Виконане дослідження може бути використане при викладанні навчальних курсів для економічних спеціальностей для здобувачів вищої освіти усіх освітніх рівнів.

2. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані. Виконане дослідження може бути використане в роботі органів місцевого самоврядування та державної влади при плануванні соціально-економічного розвитку територіальних громад.

3. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Дисертація за структурою, мовою та стилем викладення відповідає вимогам МОН України.

ВВАЖАТИ:

1. Що дисертаційна робота Ходана Максима Анатолійовича на тему «Місцеві бюджети як драйвер розвитку економіки територіальних громад у воєнний час» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано важливе наукове завдання щодо розвитку теоретико-методичних засад та розроблення практичних рекомендацій з підвищення ролі місцевих бюджетів у забезпеченні фінансової стійкості, адаптивності та соціально-економічного розвитку територіальних громад в умовах війни, що має важливе значення для галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 051 «Економіка».

2. За темою дисертації опубліковано 8 наукових праць, серед них: 1 стаття яка індексується у міжнародних наукометричних базах даних категорії А, та 7 наукових статей у фахових виданнях України.

3. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12 січня 2017 р. (зі змінами) «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

РЕКОМЕНДУВАТИ дисертаційну роботу «Місцеві бюджети як драйвер розвитку економіки територіальних громад у воєнний час», подану Ходаном Максимом Анатолійовичем на здобуття ступеня доктора філософії, для подання

до розгляду та захисту у разовій спеціалізованій вченій раді Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Розглянувши заяви і документи голови СБР, рецензентів і опонентів та встановивши, що подані документи відповідають вимогам до членів разової спеціалізованої вченої ради згідно Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), пропонувати вченій раді Університету призначити наступний склад разової ради:

Головою разової спеціалізованої вченої ради

1. Левандівського Омеляна Тарасовича – доктора економічних наук, професора, завідувача кафедри фінансів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

1. О. Т. Левандівський, І. В. Свиноус, М. І. Ібатуллін, Д. А. Качан. Роль і місце державно-приватного партнерства в залученні інвестицій в розвиток територіальних громад. ІНВЕСТИЦІЇ: ПРАКТИКА ТА ДОСВІД. № 2 (2025). С. 33-38.

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.2.33

URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/5470>

2. О. Т. Левандівський, І. В. Свиноус, М. І. Ібатуллін, Д. А. Качан. Перспективність розвитку територіальних громад, як показник оцінки їх інвестиційної пріоритетності. ЕФЕКТИВНА ЕКОНОМІКА. № 1 (2025). С. 1-17.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.1.9>

URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/5529>

3. О. Т. Левандівський Місцеві бюджети в системі фінансового забезпечення розвитку територіальних громад. Scientific Discussion. № 110. 2026. С. 28-33.

DOI: 10.32702/2306-6792.2025.2.28

Рецензентом:

2. Щура Романа Івановича – доктора економічних наук, професора кафедри фінансів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

1. Щур Р.І., Плєць І.І., Мацьків В.В., Білошкурська Н.В. Застосування досвіду європейських країн щодо здійснення фінансового контролю за діяльністю територіальних громад в Україні. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : науковий журнал. Івано-Франківськ : Вид-во

Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2022.
Вип. 18. Т. 2. С. 64-73.

DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.18.64-73>.

URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/aprde/article/view/6078>

2. Щур Р.І., Плєць І.І., Урбанович М.М. Фінансові інструменти розвитку територіальних громад в умовах децентралізації. Науковий вісник Полісся. 2024. № 1 (28). С. 187-207.

DOI : [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1\(28\)-187-207](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-1(28)-187-207)

URL: <https://nvp.stu.cn.ua/article/view/311763>

3. Щур Р.І., Жук О.І., Урбанович М.М. Особливості публічного управління формуванням фінансових ресурсів територіальних громад як основи їх фінансової спроможності в умовах воєнних викликів. Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Державне управління». 2026. № 4. С. 1093-1104.

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-4\(46\)-1093-1104](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2026-4(46)-1093-1104)

URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/sn/article/view/41082>

Опонентами:

3. Романовську Юлію Анатоліївну - доктора економічних наук, професора кафедри фінансів, обліку і оподаткування Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного.

1. Романовська Ю.А. Цифровізація управління фінансами територіальних громад: можливості та обмеження. БІЗНЕС ІНФОРМ. 2026. № 1. С. 473 – 480.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2026-1-473-480>

URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2026-1_0-pages-473_480.pdf

2. Романовська Ю.А., Євтушенко В.С. Фінансова стійкість місцевих бюджетів України в умовах воєнних викликів. Агросвіт. 2026. №4. С. 104-111.

DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2026.4.104>

URL: <https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/9004/9151>

3. Романовська Ю.А. Управління міським бюджетом: європейський досвід та можливості його адаптації в Україні. Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій. 2026. №1(19). С. 148-156.

DOI: <https://doi.org/10.32750/2026-0113>

URL: <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/709>

4. Заблодську Інну Володимирівну – доктора економічних наук, професора кафедри економіки підприємства Державної установи «Інститут економіко-правових досліджень ім. В.К. Макутова Національної академії наук України», директорка Луганської філії.

1. Заблодська І.В., Гречана С.І., Бурбело С.О. Соціально-економічна результативність та ефективність життєдіяльності територіальних громад та їх інвестиційний потенціал у воєнний час. Економіка та право. 2023. № 3(70). С. 61-79

DOI: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2023.03.061>

URL: <https://economiclaw.kiev.ua/index.php/economiclaw/article/view/1124>

2. Заблодська І.В., Хандій О.О., Гречана С.І., Ковальчук Е.О. Економічний та соціальний розвиток територій у воєнний і повоєнний час: ефективність, тригери, предиктори, пропозиції. Академічні візії. 2024. Вип.33.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.13253526>

URL: <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1286/1208>

3. Заблодська І.В., Плетньов М.В., Вахлакова В.В. Фінансовий аспект розвитку соціально-економічної інфраструктури прифронтових територіальних громад. Економічна парадигма. 2026 рік.

DOI: <https://doi.org/10.25313/3083-7782-2026-5-2>

URL: <https://humanitarian.com.ua/index.php/economics/article/view/2072>

5. Шубалого Олександра Михайловича – доктора економічних наук, в.о. завідувача кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, професора кафедри економіки та міжнародних економічних відносин Луцького національного технічного університету Міністерства освіти і науки, .

1. Шубалий О.М., Гордійчук Ю.Р. (2025). Просторова оцінка поведінки територіальних громад регіону щодо фінансування програм і проектів розвитку соціальної сфери в умовах війни. Економічні науки. Серія «Регіональна економіка». №22(87). С. 617-624.

DOI: 10.36910/2707-6296-2025-22(87)-57

URL: https://e-region.lutsk-ntu.com.ua/index.php/ekonomichni_nauky/uk/issue/view/11

2. Шубалий О.М., Тихонов О.В. (2025). Перспективні напрями реалізації проектів розвитку «зеленої» економіки у територіальних громадах на

сільських територіях північно-західного регіону України. Економічні науки. Серія «Регіональна економіка». №22(87). С. 625-632.

DOI: 10.36910/2707-6296-2025-22(87)-58

URL: https://e-region.lutsk-ntu.com.ua/index.php/ekonomichni_nauky/uk/issue/view/11

3. Шубалий О.М., Гриник І.С. Аналіз поведінки територіальних громад регіону в умовах війни щодо фінансового забезпечення сталого розвитку. Економічні науки : збірник наукових праць ЛНТУ. Серія «Регіональна економіка». Випуск 20(79). 2023. С. 244-250.

DOI: [https://doi.org/10.36910/2707-6296-2023-20\(79\)-30](https://doi.org/10.36910/2707-6296-2023-20(79)-30)

URL: https://e-region.lutsk-ntu.com.ua/index.php/ekonomichni_nauky/uk/article/view/159

Голова фахового семінару
д.е.н., професор, завідувач кафедри
економічної кібернетики

Леся ДМИТРИШИН

Секретар фахового семінару
к.е.н., старший викладач
кафедри економічної кібернетики

Олександр КУШНІР

03 червня 2026 р.